

Metsäalalla työskentelevä työvoima ja alan koulutuksen tuottama työllistyminen

Riitta Kilpeläinen
Työtehoseura

Taustaa

Kehittämistyötä tehty vuodesta 2010 alkaen

- Metsäalan korkeakoulutuksen oppimistulokset ja työelämä (HY, UEF 2010 – 2014)
- Metsäalan substanssiosaaminen nyt ja 2020-luvulla –hanke (TTS 2013)
- Metsäalan esiselvitys (HY, TTS 2013)
- Metsätalousinsinöörikoulutuksen kehittämishanke (TTS, Mamk 2014 – 2015)
- Metsäalan osaamistarpeiden ennakointihanke (TTS 2016)
- Metsäalan koulutuksen tuottaman osaamisen ja työelämävastaavuuden laadullinen arviointi tutkintotasoin (TTS, 2016-2017)
- Metsätalousinsinöörikoulutuksen uraseurantamittariston kehittäminen (TTS, 2017-2018)

Esityksen sisältö

- Metsäalalla työskentelevä työvoima

Koulutus-, ikä- ja ammattirakenne

Aineistoina Tilastokeskuksen ja opetushallituksen tilastoaineistot

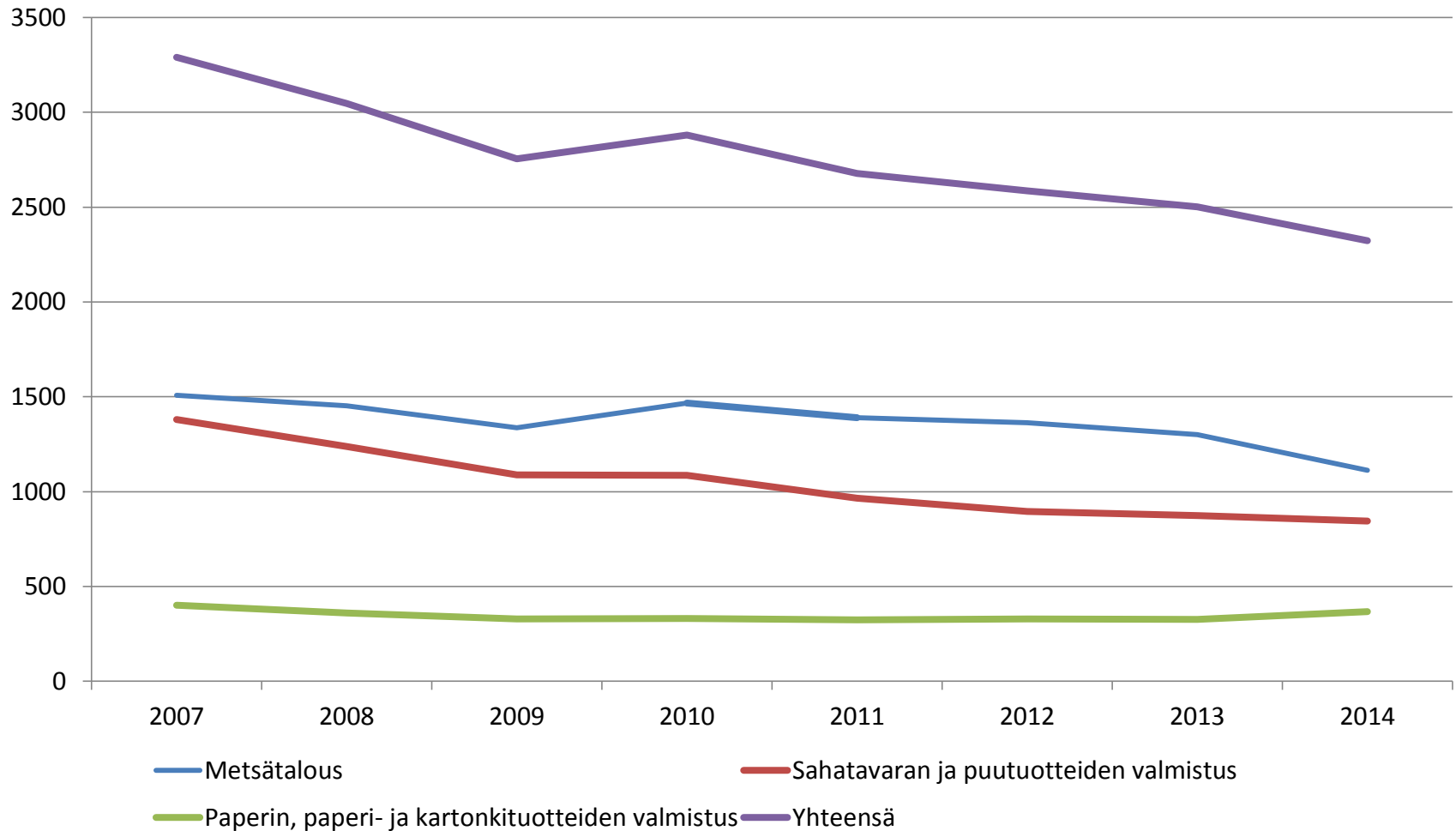
- Metsäalan koulutuksen tuottama työllistyminen

Työllistymisen laatu

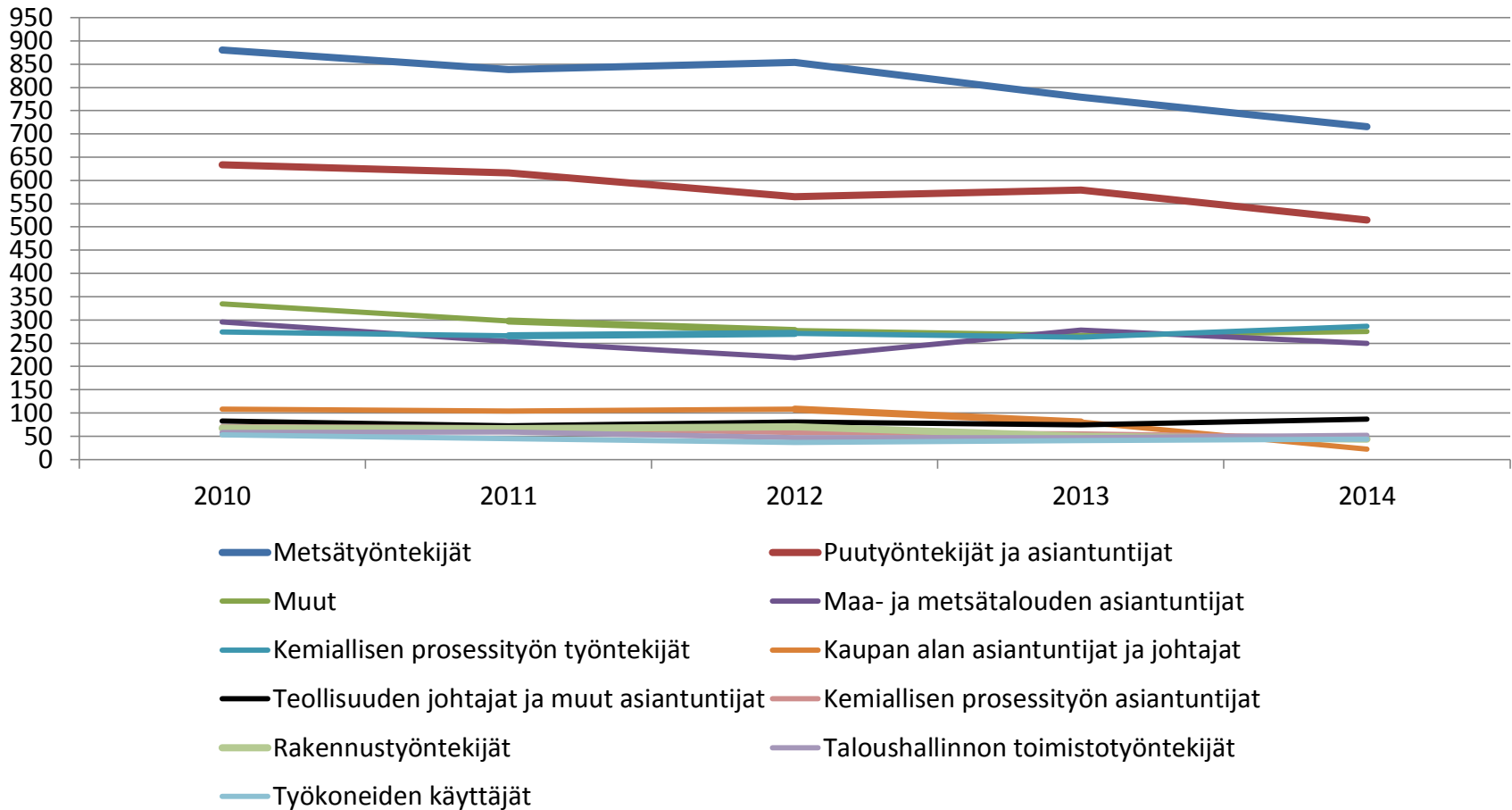
Aineistoina Tilastokeskuksen työssäkäyntitilastot ja kyselytutkimukset

Metsätalouden ja –teollisuuden työlliset Pohjois-Karjalassa 2007-2014

(Vipunen – Opetushallituksen ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

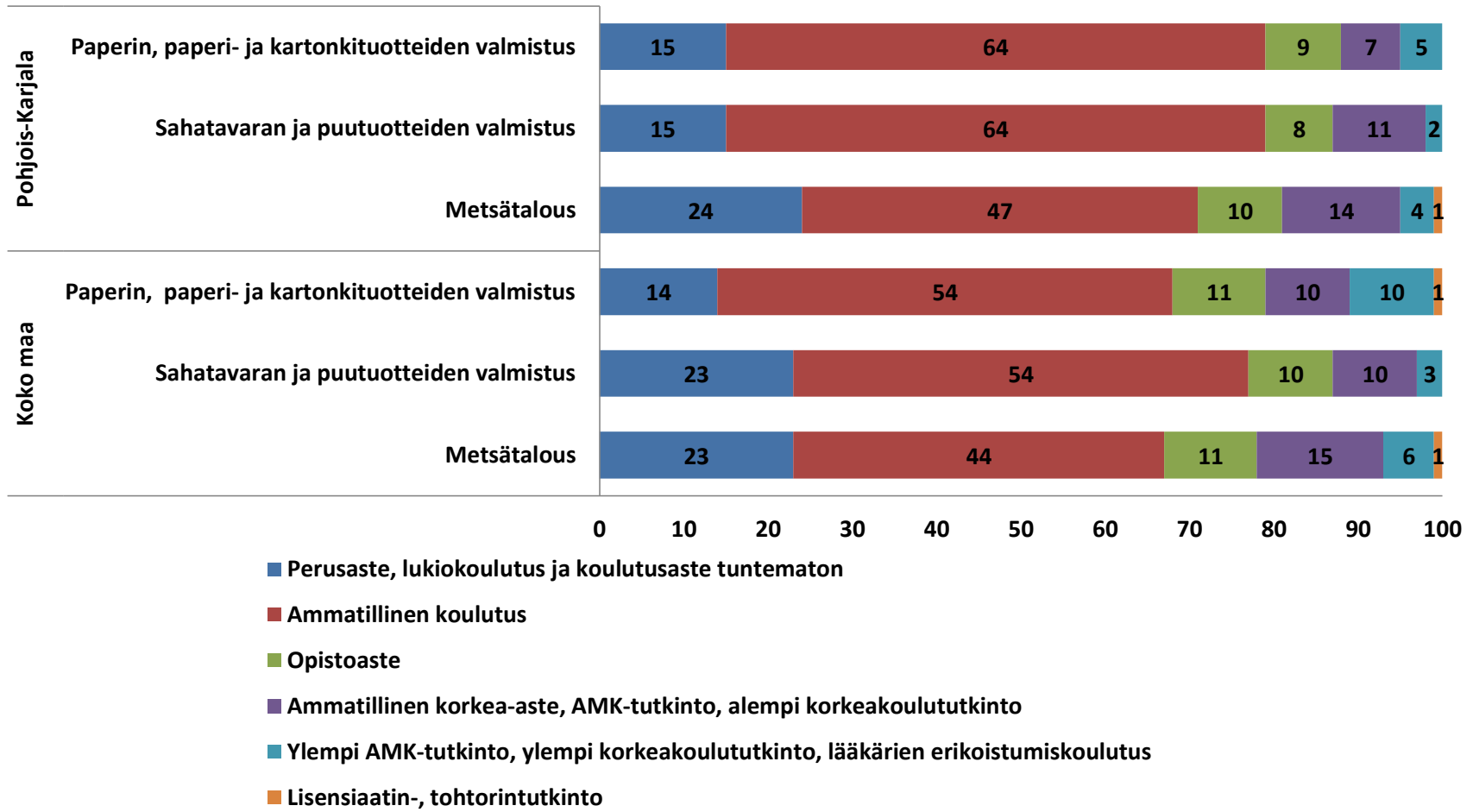

Metsätalouden ja –teollisuuden 10 suurimman ammattiryhmän työlliset 2010-2014 Pohjois-Karjala (Vipunen – Opetushallituksen ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

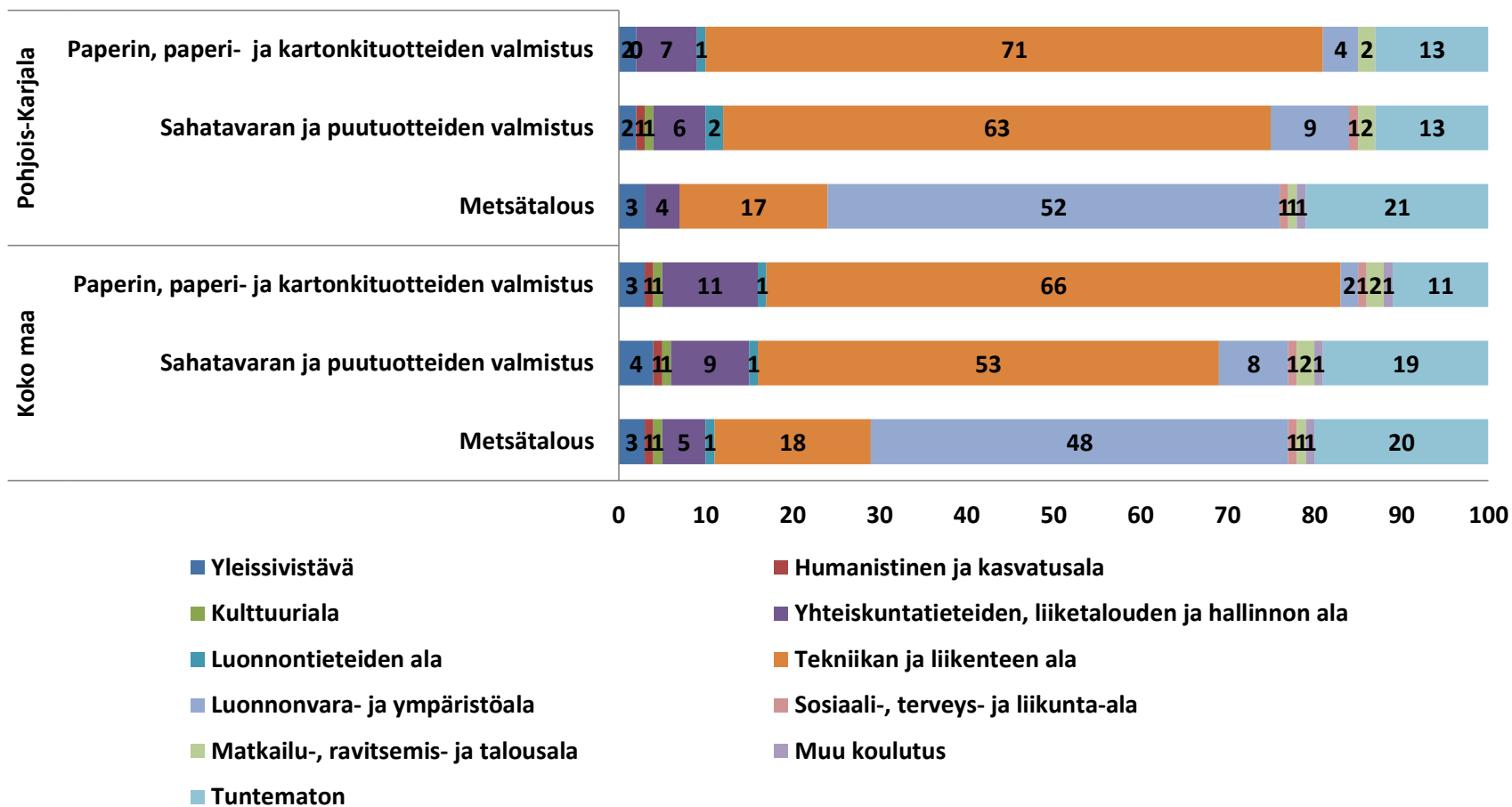
Metsätalouden ja –teollisuuden työllisten koulutusrakenne koulutusasteittain 2013

(Vipunen – Opetushallituksen ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

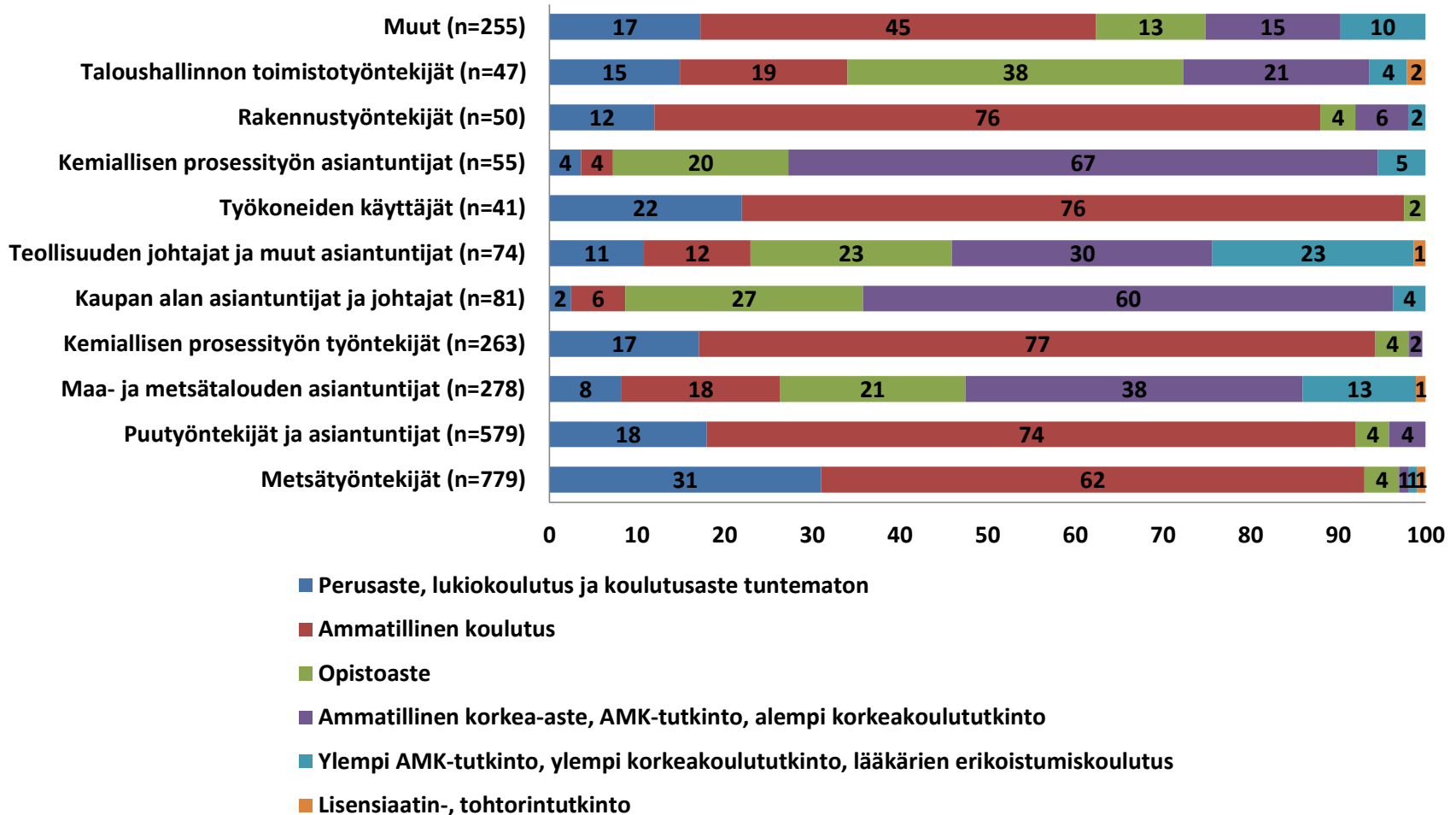
Metsätalouden ja –teollisuuden työllisten koulutusalarakenne 2013

(Vipunen – Opetushallituksen ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

Metsätalouden ja –teollisuuden 10 suurinta ammattia koulutusasteittain 2013, PK

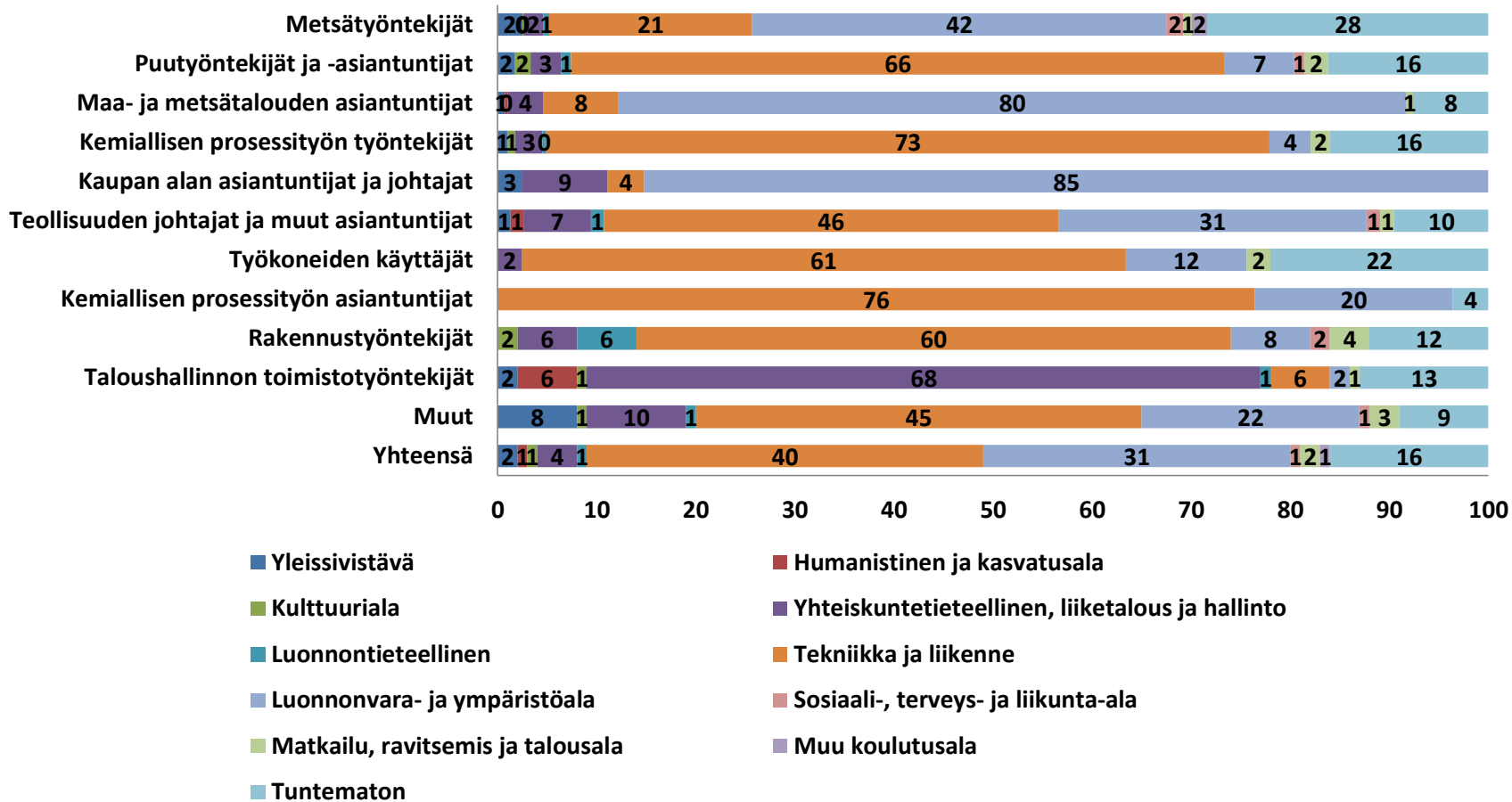
(Vipunen – Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

Metsätalouden ja –teollisuuden 10 suurinta ammattia opintoaloittain 2013, PK

(Vipunen – Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

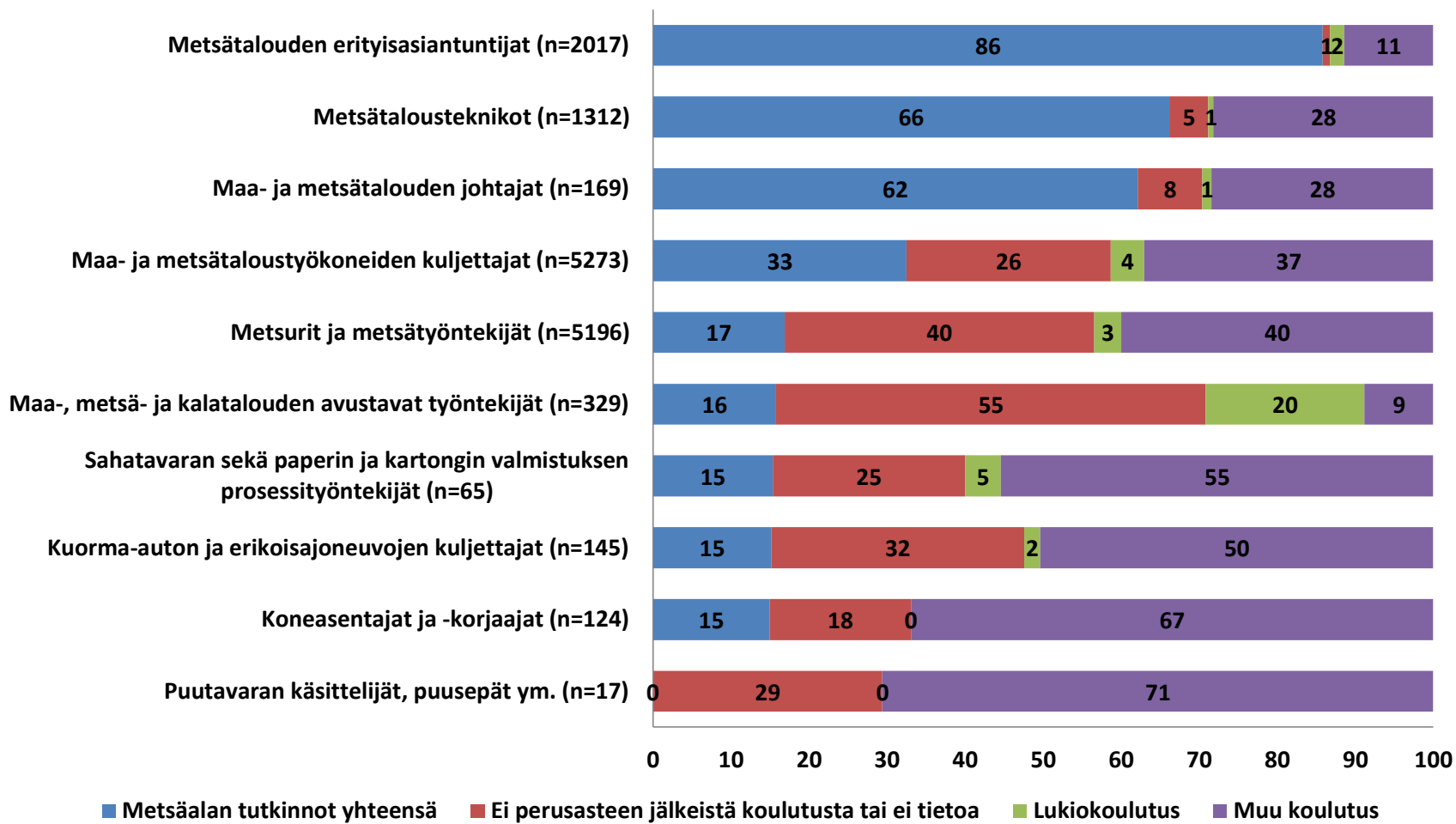

Yleisimmät opintoalat metsätalouden ja – teollisuuden työllisillä (PK, 2013)

	n
Metsätalous	673
Prosessi-, kemian- ja materiaalitekniikka	409
Kone-, metalli- ja energiatekniikka	174
Ajoneuvo- ja kuljetustekniikka	159
Arkkitehtuuri ja rakentaminen	127
Liiketalous ja kauppa	116
Maatilatalous	85
Sähkö- ja automaatiotekniikka	82
Lukiokoulutus	58
Muu tekniikan ja liikenteen alan koulutus	25

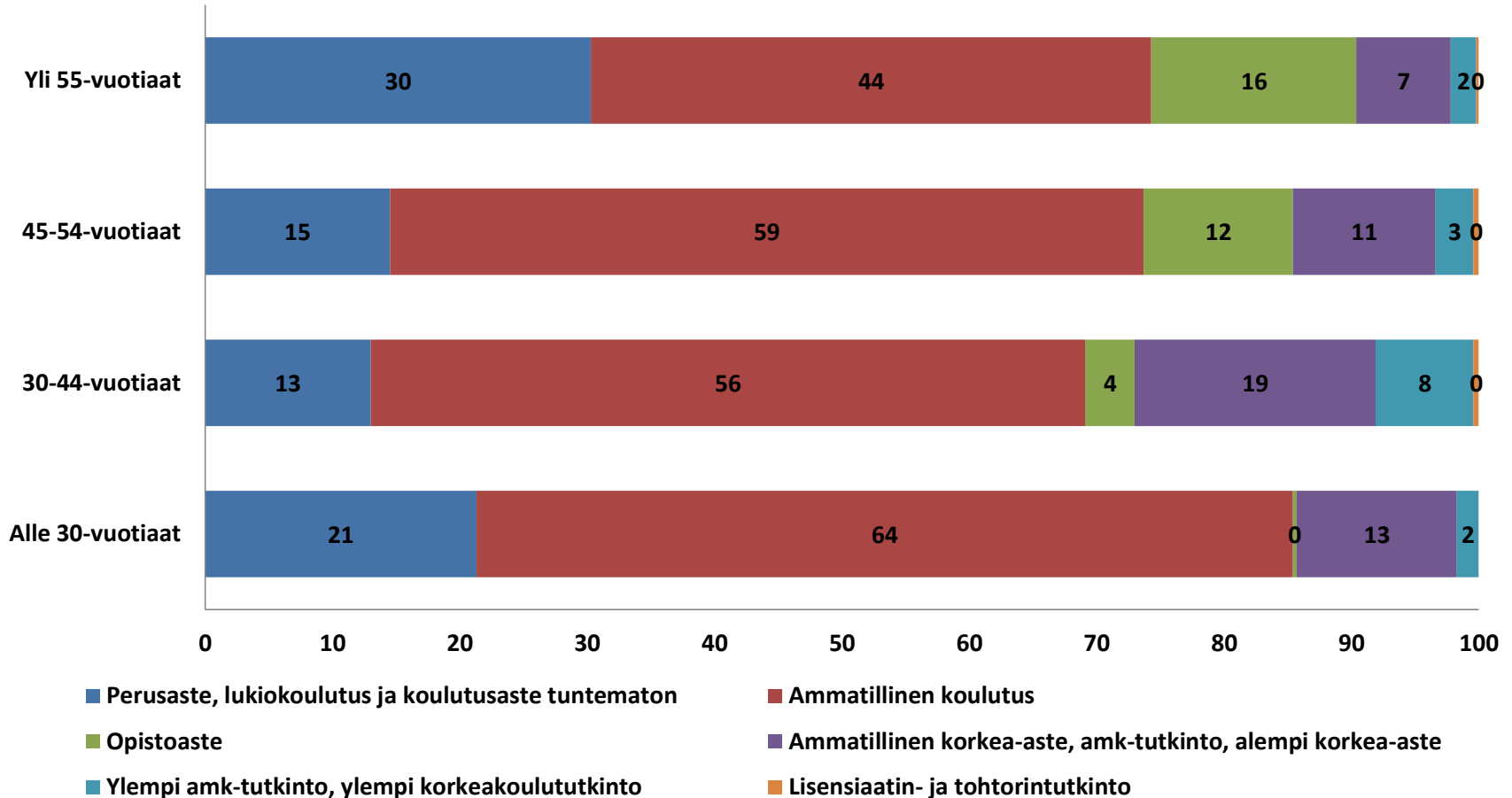
(Vipunen – Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

Metsätalouden ja puunkorjuun toimialalla vuonna 2010 työskennelleiden koulutus (eräitä ammattiryhmiä) (Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto, n=17957)

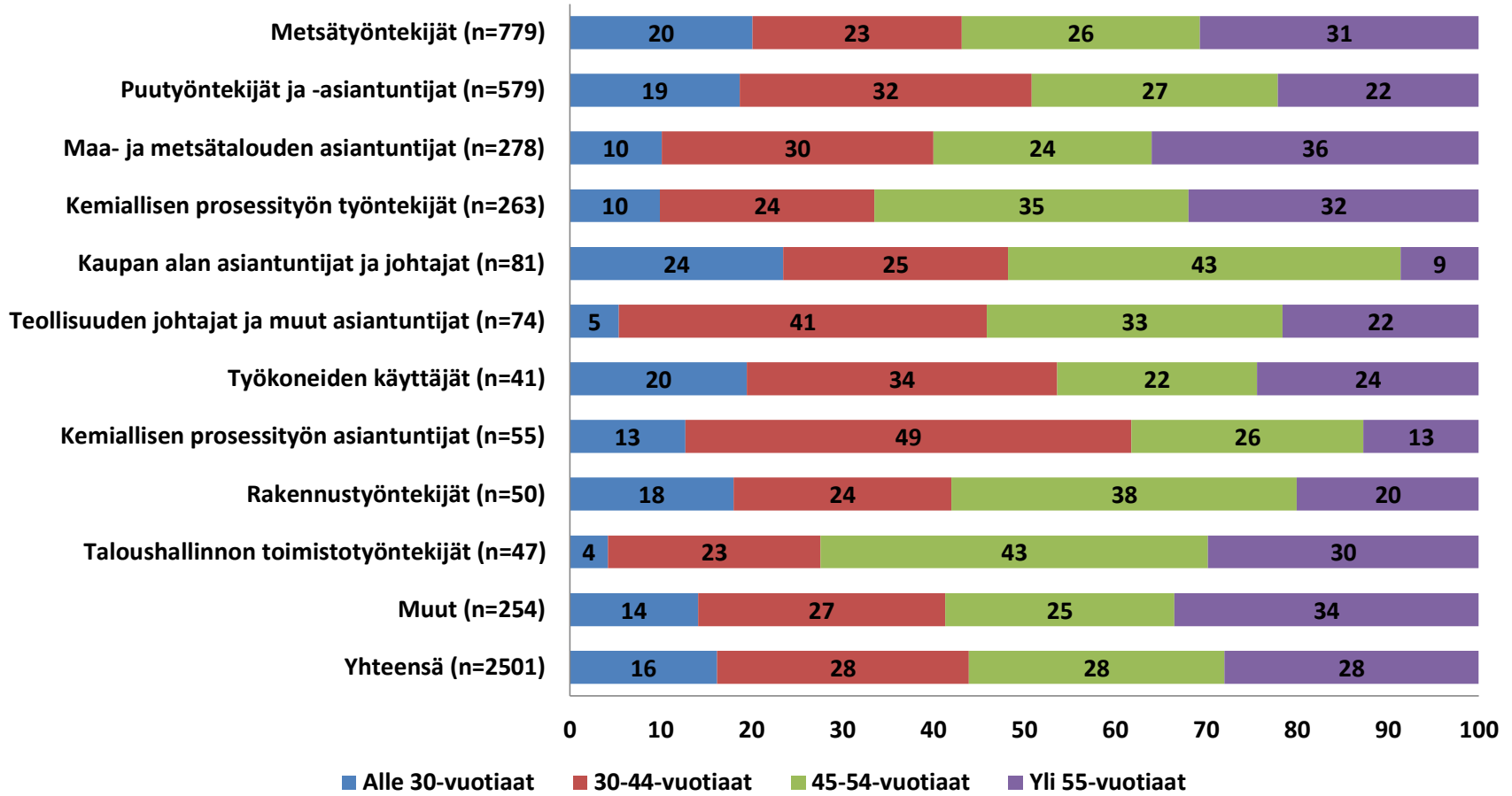
Metsätalouden ja –teollisuuden työllisten koulutusaste ikäryhmittäin Pohjois-Karjalassa 2013

(Vipunen – Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

Metsätalouden ja –teollisuuden 10 suurimman ammatin ikärakenne (PK, 2013)

(Vipunen – Opetushallinnon ja Tilastokeskuksen tilastoaineisto)

Metsäalan koulutuksen kysyntä ja tarjonta

- Metsäalalla tarvitaan vuonna 2025 kaikkiaan 12700 – 14600 työntekijää (Savotta 2025)

uusia henkilöitä keskimäärin/vuosi

Metsurit	180-200
Metsäkoneen kuljettajat	330-440
Puutavara-autonkuljettajat	220-280
Metsätoimihenkilöt	130
Ylemmät toimihenkilöt	40

- Ammatillisen koulutuksen osalta tarvetta lisätä koulutusmääriä (puutavara-autonkuljettajat, prosessiteollisuuden perustutkinto), korkeasteen osalta metsätalouden puolella koulutusmääriä ei tulisi ainakaan kasvattaa (mti- ja maisterikoulutukset) ja metsäteollisuuden puolella joiltakin osin kasvattaa (erityisesti puutuotealalla) (Savotta 2020 ja Savotta 2025)

Miten mitata koulutuksen tuottamaa työllisyyttä?

Ulrich Teichler (1999): koulutuksen jälkeisen työllistymisen onnistuneisuuden kriteerit

1. Sujuva siirtyminen työelämään
2. Valmistuneiden työttömyysaste
3. Epätyypillisten työsuhteiden osuus
4. Työhön sijoittumisen vertikaalinen onnistuminen
5. Työhön sijoittumisen horisontaalinen onnistuminen

Laadullinen työllistyminen

- OKM:n työryhmä pohtinut kriteerejä laadulliselle työllistymiselle
  - > uraseurantakyselyihin perustuvat indikaattorit (maaliskuu 2017)
    - tyytyväisyys saatuun korkeakoulutukseen
    - mahdollisuudet hyödyntää korkeakoulussa annettua osaamista työelämässä
    - työn vaativuus
    - koulutuksen merkitys osaamisen kehittämässä

Sujuva siirtyminen koulutuksesta työelämään

(Kyselytutkimukset metsätieteiden maistereille (n=259) ja metsätalousinsinööreille (n=261) 2011)

Metsätieteiden maisterit

- 57 % työskenteli ensimmäisessä opintojen jälkeisessä työssä jo opintojen aikana
- Aikaa opiskelusta ensimmäisen työpaikan saamiseen meni keskimäärin 2,53 kk

Metsätalousinsinöörit

- 51 % työskenteli ensimmäisessä opintojen jälkeisessä työssä jo opintojen aikana
- Aikaa opiskelusta ensimmäisen työpaikan saamiseen meni keskimäärin 5 kk

Epättyypilliset työsuhteet

- Metsätieteiden maistereista 75 % ja metsätalousinsinööreistä 90 % työskenteli vuonna 2011 vakituisessa kokopäivätyössä
- Töihin liittyvä kausivaihtelu yleistä monissa metsätalouden töissä (mm. metsurit ja metsäkoneenkuljettajat)

Työllistyminen koulutustasoa vastaaviin tehtäviin

(Kyselytutkimus 2011)

- Työtehtävät vastaavat koulutusta hyvin:
  - metsätieteiden maisterit 56 %
  - metsätalousinsinöörit 58 %
- Työ koulutusta vaativampaa:
  - metsätieteiden maisterit 13 %
  - metsätalousinsinöörit 28 %
- Työn vastaavuustaso koulutusta alhaisempi:
  - metsätieteiden maisterit 31 %
  - metsätalousinsinöörit 14 %

Työllistyminen koulutusalaan vastaaviin tehtäviin

(Kyselytutkimus 2011)

Työtehtävät ja koulutus vastaavat toisiaan täysin tai erittäin paljon

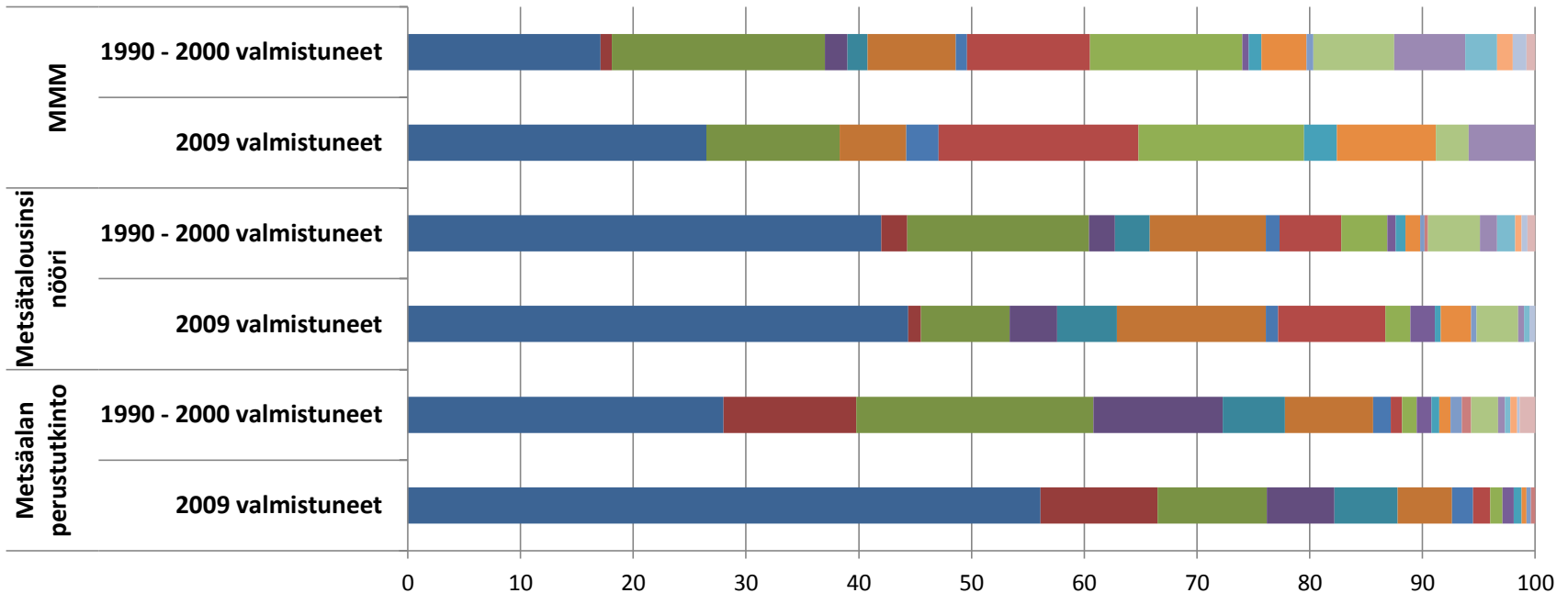
- Metsätieteiden maisterit 23 %
- Metsätalousinsinöörit 70 %

Koulutuksessa opittuja tietoja ja taitoja voi hyödyntää työssään jatkuvasti

- Metsätieteiden maisterit 32 %
- Metsätalousinsinöörit 48 %

Työllistyminen toimialoittain 2010

(Tilastokeskus, työssäkäyntitilasto, n=31539)

■ Maatalous, metsätalous ja kalatalous

■ Teollisuus

■ Hallinto- ja tukipalvelutoiminta

■ Terveys- ja sosiaalipalvelut

■ Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta

■ Toimiala tuntematon

■ Majoitus- ja ravitsemistoiminta

■ Julkinen hallinto ja maanpuolustus

■ Rahoitus- ja vakuutus toiminta

■ Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta

■ Rakentaminen

■ Kuljetus ja varastointi

■ Tukku- ja vähittäiskauppa

■ Koulutus

■ Kaivostoiminta ja louhinta

■ Muu palvelutoiminta

■ Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito

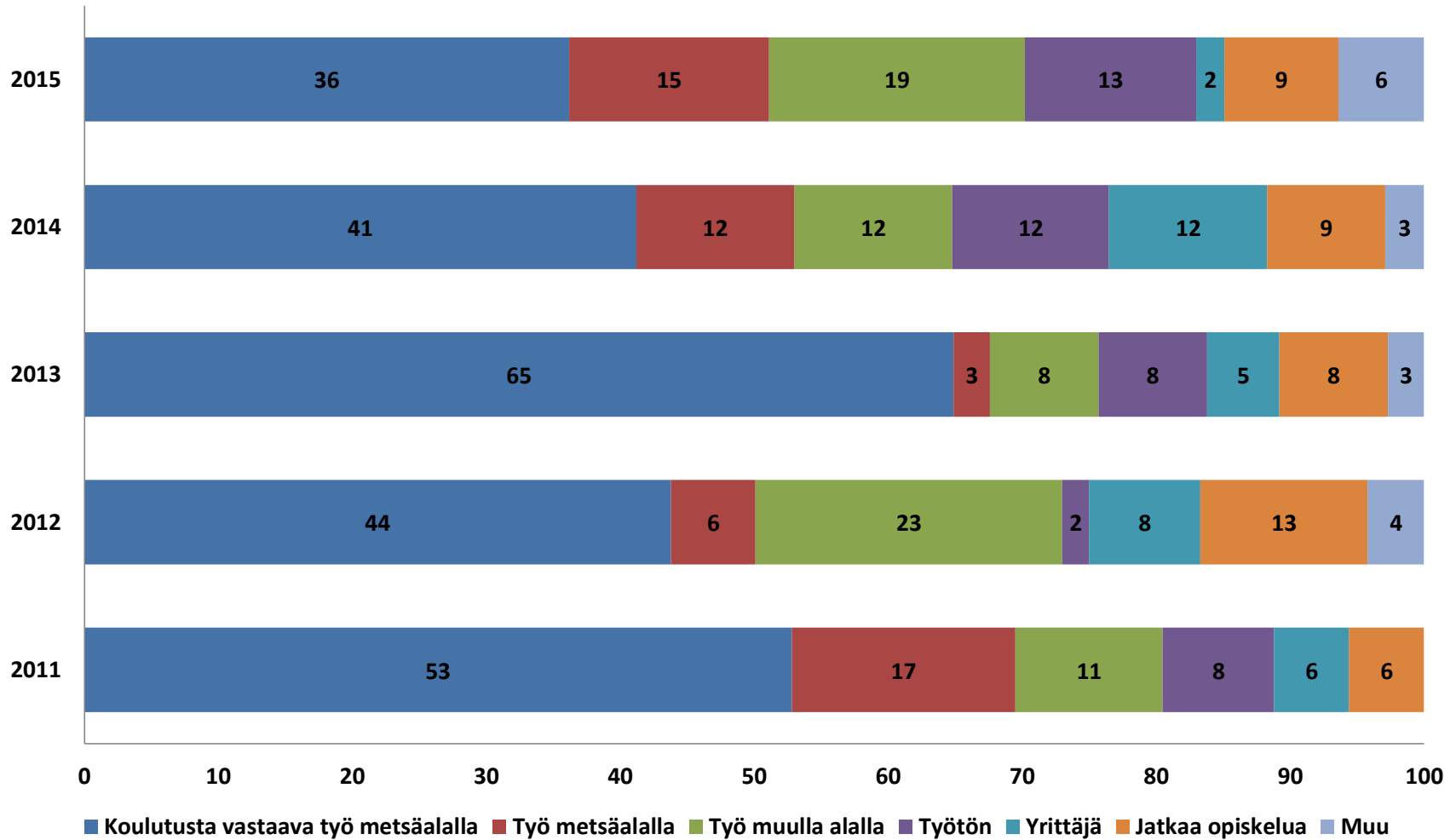
■ Informaatio ja viestintä

■ Kiinteistöalan toiminta

■ Taiteet, viihde ja virkistys

Metsätalousinsinöörit –työllistymisen opintojen jälkeen

(Kyselytutkimus 2016, n=255)

**Työ ja koulutus vastaavat tason osalta,
mutta eivät sisällön osalta**

Metsätalousinsinöörit 11 %

MMM 24 %

**Työ ja koulutus vastaavat sisällön ja
tason osalta**

Metsätalousinsinöörit 48 %

MMM 34 %

**Koulutuksen ja työn
välinen vastaavuus
(kyselytutkimus
2011)**

**Työ ja koulutus eivät vastaa toisiaan
tason eivätkä sisällön osalta**

Metsätalousinsinöörit 19 %

MMM 34 %

**Työ ja koulutus vastaavat sisällön,
mutta eivät tason osalta**

Metsätalousinsinöörit 22 %

MMM 8 %

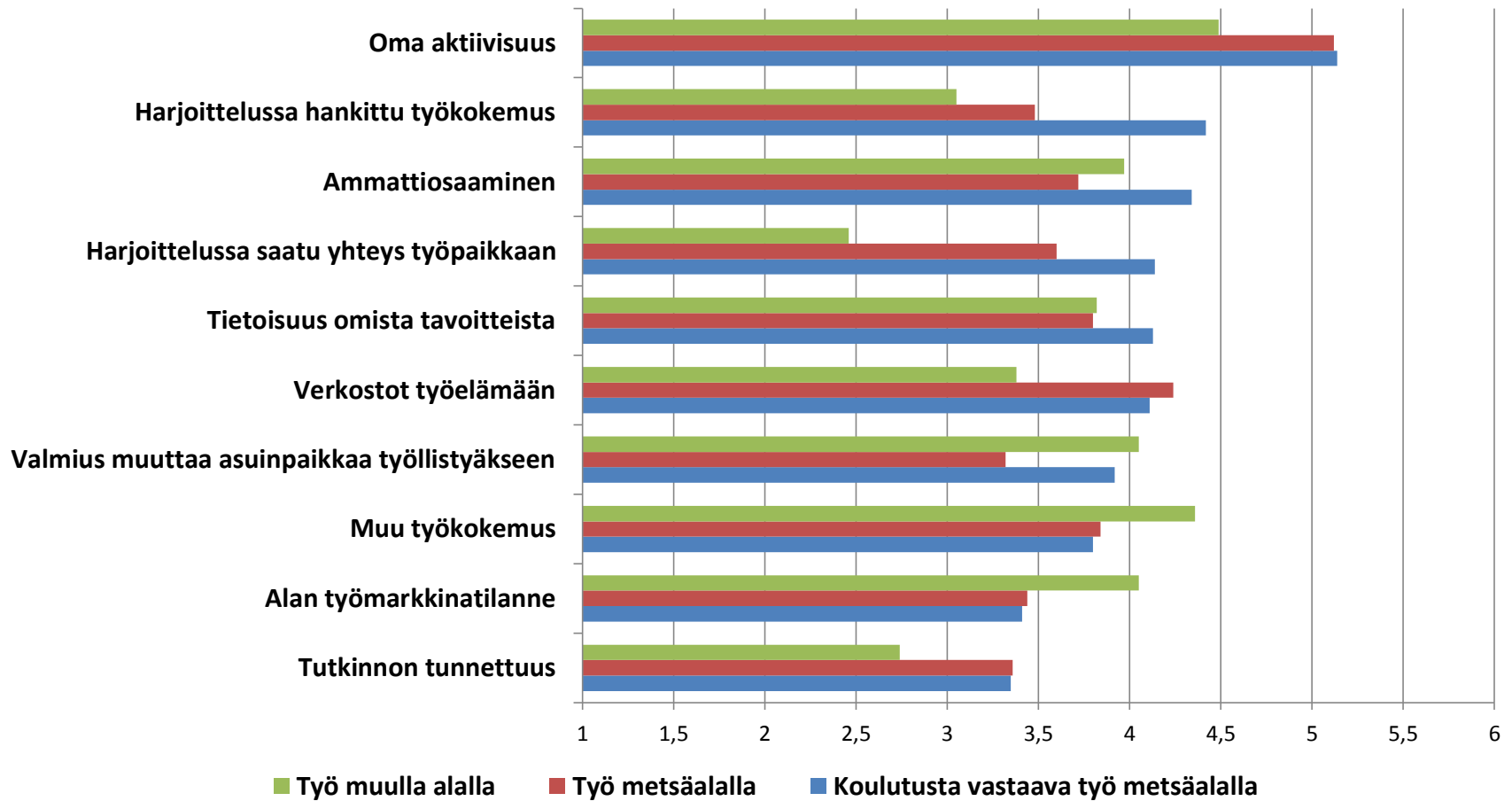
Vuosina 2011-2015 valmistuneiden metsätalousinsinöörien asuinmaakunta vuonna 2016

(Kyselytutkimus 2016, n=255, Väestörekisterikeskus)

Maakunta	Hamk	Karelia	Lapin amk	Mamk	Novia	Tamk
Ahvenanmaa	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	0,0
Etelä-Karjala	1,4	1,7	0,0	4,8	0,0	2,4
Etelä-Pohjanmaa	0,7	0,0	1,3	0,0	0,0	2,4
Etelä-Savo	5,1	8,6	0,0	26,6	2,6	0,8
Kainuu	0,0	6,3	4,0	1,6	0,0	0,8
Kanta-Häme	22,3	0,0	0,7	1,6	0,0	4,7
Keski-Pohjanmaa	0,0	0,0	0,0	1,6	2,6	0,8
Keski-Suomi	6,5	1,7	4,0	14,1	0,0	13,3
Kymenlaakso	1,4	0,6	0,0	3,6	0,0	0,0
Lappi	0,7	1,7	48,0	2,0	0,0	0,8
Pirkanmaa	11,5	2,9	2,7	4,2	0,0	42,5
Pohjanmaa	0,0	0,0	0,0	0,0	28,1	0,0
Pohjois-Karjala	1,4	51,4	0,7	4,2	0,0	0,0
Pohjois-Pohjanmaa	2,9	5,7	31,3	8,3	0,0	4,7
Pohjois-Savo	1,4	12,0	2,0	20,8	0,0	0,8
Päijät-Häme	18,7	2,3	0,7	2,0	0,0	0,0
Satakunta	5,1	0,6	0,0	1,0	0,0	8,7
Uusimaa	13,7	1,0	2,0	2,6	53,8	7,9
Varsinais-Suomi	6,5	0,6	1,3	1,0	7,7	3,1
Ulkomaat	0,7	0,6	0,0	0,0	2,6	1,6
Tuntematon	0,0	2,3	1,3	0,0	0,0	4,7
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Koulutuksen jälkeiseen työllistymiseen vaikuttaneet tekijät metsätalousinsinööreillä (keskiarvoina) (Kyselytutkimus 2016, n=255)

Muuttaminen ja työllisyys – metsätalousinsinöörit (Kyselytutkimus 2016, n=255)

Työllisyys kyselyhetkellä	Asuinmaakunta muuttunut	Asuinmaakunta sama
	%	%
Koulutusta vastaava työ metsäalalla	61	39
Työ metsäalalla	48	52
Työ muulla alalla	44	56
Työtön	44	56

Yhteenvetoa

- Metsäalalla työskentelee monenlaisista koulutustaustoista tulevia henkilöitä – tarjoaa mahdollisuudet alan kehittymiseen – haasteena mm. täydennyskoulutuksen järjestäminen
- Asiantuntijatyön lisääntyminen - työtehtävien laaja-alaistuminen
- Metsäalalle rekrytoidaan koulutettua väkeä – kysynnän ja tarjonnan kohtaaminen?
- Koulutuksen ja työn välinen vastaavuus?